

Na osnovu člana 15. stav 1. Zakona o korišćenju energije iz obnovljivih izvora („Službeni list CG”, broj 82/24), Vlada Crne Gore, na sjednici od 25. decembra 2025. godine, donijela je

ODLUKU
O TROGODIŠNJEM PLANU SISTEMA PODSTICAJA ZA PERIOD 2026-2028. GODINA

1. Ovom odlukom utvrđuje se Trogodišnji plan sistema podsticaja.
2. Trogodišnjim planom iz tačke 1 ove odluke utvrđuju se kvote za projekte obnovljivih izvora energije, tehnologije kvalifikovane za podsticaje i raspored aukcija za tržišnu premiju za period 2026-2028. godina.
3. Trogodišnji plan iz tačke 1 ove odluke dat je u Prilogu 1, koji čini sastavni dio ove odluke.
4. Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 11-011/25-4880/2
Podgorica, 25. decembra 2025. godine

VLADA CRNE GORE

Predsjednik,
mr Milojko Spajić

TROGODIŠNJI PLAN SISTEMA PODSTICAJA ZA PERIOD 2026. – 2028. GODINA

Uvod

Crna Gora kao, članica Energetske zajednice i kao kandidat za članstvo u Evropskoj uniji (u daljem tekstu: EU) je preuzela obavezu da implementira propise EU (acquis communautaire EU) iz oblasti energetike, što podrazumjeva i povećanje korišćenja energije iz obnovljivih izvora.

Savjet ministara Energetske zajednice je u novembru 2021. godine donio odluku D/2021/14/MC-EnC, kojom je članicama Energetske zajednice utvrđena obaveza da do 31. decembra 2022. godine izvrše transponovanje i implementaciju Direktive (EU) 2018/2001 o promociji korišćenja energije iz obnovljivih izvora, prilagođene na nivou Energetske zajednice. Ovom direktivom se utvrđuje zajednički okvir za promociju energije iz obnovljivih izvora i postavlja cilj za udio energije iz obnovljivih izvora u ukupnoj finalnoj potrošnji energije u 2030. godini, za članice Energetske zajednice. Za Crnu Goru taj cilj je 50%. Direktivom se propisuju i pravila o finansijskoj podršci za električnu energiju iz obnovljivih izvora, o sopstvenoj potrošnji takve električne energije, o upotrebi energije iz obnovljivih izvora u sektoru grijanja i hlađenja i sektoru saobraćaja, o regionalnoj saradnji, o garancijama porijekla, o administrativnim postupcima i informacijama i osposobljavanju. Pored toga, ovom direktivom se utvrđuju kriterijumi održivosti i uštede emisije gasova sa efektom staklene bašte za biogoriva, biotečnosti i goriva iz biomase.

Direktiva (EU) 2018/2001 o promociji korišćenja energije iz obnovljivih izvora je transponovana u Zakon o korišćenju energije iz obnovljivih izvora („Službeni list CG”, broj 82/24), na osnovu kojeg je i proistekla obaveza donošenja Trogodišnjeg plana podsticaja.

1. Pregled nacionalne politike vezane za donošenja Trogodišnjeg plana sistema podsticaja

Energetska politika Crne Gore identifikuje ciljeve energetskog razvoja Crne Gore i način i mjere za njihovo ostvarivanje.

Tri glavna prioriteta identifikovana u dokumentu “Energetske politike Crne Gore do 2030. godine” su u dati Tabeli A.

Tabela A: Prioriteti Energetske politike Crne Gore do 2030. godine

Prioritet	Značenje
1 <i>Sigurnost u snabdijevanju energijom</i>	Neprekidno, sigurno, visokokvalitetno i raznovrsno snabdijevanje energijom u cilju uravnoteženja isporuke sa zahtjevima kupaca;
2 <i>Razvoj konkurentnog tržišta energije</i>	Obezbjedjivanje liberalizovanog, nediskriminatornog, konkurentnog i otvorenog energetskog tržišta na osnovu transparentnih uslova; Uspostavljanje konkurencije u tržišnim djelatnostima (proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom i prirodnim gasom), baziranje cjenovne politike za energente isključivo na tržišnim principima, kao i stvaranje uslova za pojavu novih energetskih subjekata (nezavisnih proizvođača energije, snabdjevača, trgovaca);
3 <i>Održiv energetski razvoj</i>	Obezbjedjivanje razvoja energetskog sektora zasnovano na ubrzanom, ali racionalnom korišćenju sopstvenih energetskih resursa u skladu sa principima zaštite životne sredine, povećanja energetske efikasnosti (EE) i povećanim korišćenjem obnovljivih izvora energije (OIE), kao i potreba za socio-ekonomskim razvojem Crne Gore.

Energetska politika Crne Gore do 2030. godine, između ostalog, obuhvata i ključne strateške ciljeve koji predviđaju:

- Održavanje, revitalizacija i modernizacija postojeće i izgradnja nove infrastrukture za proizvodnju, prenos i distribuciju energije na principima ispunjenja međunarodnih tehničkih standarda, energetske efikasnosti, smanjenja gubitaka i negativnog uticaja na životnu sredinu;
- Postepeno smanjenje zavisnosti od uvoza energije (i) smanjenjem specifične potrošnje finalne energije, (ii) povećanjem proizvodnje energije (primarne i sekundarne) upotrebom sopstvenih resursa i (iii) smanjenjem gubitaka energije od proizvodnje do krajnje potrošnje;
- Iskorišćavanje OIE predstavlja prioritet u energetskej politici Crne Gore: (a) Stvaranje povoljnog ambijenta za razvoj i korišćenje OIE i dostizanje nacionalnog cilja u pogledu udjela OIE u ukupnoj finalnoj potrošnji energije; (b) Nastavak istraživanja potencijala OIE i studijskog rada na istraživanju mogućnosti iskorišćavanja preostalih raspoloživih potencijala obnovljivih izvora energije; (c) povećanje udjela korišćenja OIE u transportu s ciljem obezbjeđivanja dostizanja udjela OIE u ukupnoj potrošnji energije u saobraćaju, a u skladu sa obavezama države.

Usvajanje Trogodišnjeg plana sistema podsticaja za obnovljive izvore energije predstavlja ključni korak u ispunjavanju mjere 2.3.2.1 iz Reformske agende. Naime, da bi se ovaj reformski korak u potpunosti priveo kraju neophodno je usvajanje Trogodišnjeg plana sistema podsticaja i njegovo donošenje predstavlja završnu fazu mjere iz Reformske agende i ključno je za njenu potpunu realizaciju.

Usvajanje plana do kraja decembra 2025. godine omogućice formalno zaokruživanje procesa reforme sistema podsticaja za obnovljive izvore energije, obezbijediti dugoročnu predvidivost raspisivanja budućih aukcija i jasno definisati dinamiku razvoja novih proizvodnih kapaciteta. Time će se osigurati kontinuitet aukcijskog mehanizma, pravna sigurnost za investitore i dosljedno ispunjavanje obaveza preuzetih kroz Reformsku agendu.

2. Zakonodavni okvir koji se odnosi na donošenje Trogodišnjeg plana sistema podsticaja dat je tabeli B.

Tabela B: Zakonodavni okvir za donošenje Trogodišnjeg plana sistema podsticaja

Akt	Opis
Zakon o energetici („Službeni list CG”, broj 28/25)	Ovaj zakon definiše energetske djelatnosti i uređuje uslove za obavljanje tih djelatnosti u cilju obezbjeđivanja kvalitetnog i sigurnog snabdijevanja kao i obavezu donošenja Nacionalnog energetskog i klimatskog plana
Zakona o korišćenju energije iz obnovljivih izvora („Službeni list CG”, broj 82/24)	Ovim zakonom uređuje se način korišćenja energije iz obnovljivih izvora, kojim se vrši usklađivanje nacionalnog zakonodavstva u oblasti energetike sa propisima EU i postavlja okvir za postizanje nacionalnih ciljeva u ovoj oblasti. Ovaj zakon omogućice prelazak na moderan sistem podsticaja zasnovan na tržišnim premijama, dok će koncept trenutnih fid-in tarifa biti napušten i biće moguć samo za mala postrojenja i demonstracione projekte.

Članom 15 stav 1 Zakona o korišćenju energije iz obnovljivih izvora („Službeni list CG”, broj 82/24) je propisano da Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada) donosi trogodišnji plan sistema podsticaja na osnovu opštih smjernica energetske politike, Nacionalnog energetskog i klimatskog plana i obaveza preuzetih potvrđenim međunarodnim ugovorima, u okviru kojeg se utvrđuju kvote za projekte obnovljivih izvora energije, tehnologije kvalifikovane za podsticaje u skladu sa ovim zakonom i raspored aukcija za tržišnu premiju.

Solar TP	250	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	250
Solar FT	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Značenje izraza u Tabeli C

- 1) Vjetar TP je model tržišne premije za vjetroelektrane;
- 2) Vjetar FT je model fid-in tarifa za vjetroelektrane;
- 3) K1, K2, K3 i K4 označavaju kvartale određene kalendarske godine;
- 4) Solar TP – je model tržišne premije za solarne elektrane;
- 5) Solar FT– je model fid-in tarife za solarne elektrane.

Tabela C prikazuje planirani raspored aukcija sa naznakom vremena i učestalosti aukcija za svaku tehnologiju koja je predmet podsticaja i kvote aukcija za naredne tri godine (u MW).

Predviđeno je da se u toku 2026. godine u I kvartalu održi jedna aukcija za dodjelu tržišne premije za solarne elektrane za ukupnu kvotu od 250 MW, i druga aukcija u III kvartalu za dodjelu tržišne premije za vjetroelektrane za ukupnu kvotu od 200 MW.

Ukupan kapacitet (u MW) za koji se može steći pravo na podsticaje u sistemu tržišne premije u periodu od naredne tri godine iznosi 450 MW koji uključuje kapacitete solarnih elektrana i vjetroelektrana.

- Postupak dodjele tržišne premije i realizacija Trogodišnjeg plana sistema podsticaja

Obe aukcije planirane ovim Trogodišnjim planom podsticaja biće sprovedene kao aukcije za neodređene lokacije, u skladu sa Zakonom o korišćenju energije iz obnovljivih izvora.

Zakonom o korišćenju energije iz obnovljivih izvora je propisano da Ministarstvo nadležno za poslove energetike raspisuje aukcije za dodjelu prava na tržišne premije.

Shodno članu 31 navedenog Zakona, aukcija za dodjelu prava na tržišnu premiju za neodređene lokacije sprovodi se putem Javnog poziva, koji je sastavni dio Tenderske dokumentacije. Ministarstvo energetike i rudarstva priprema tendersku dokumentaciju i dostavlja je Vladi na usvajanje, u skladu sa članom 30 Zakona.

Tenderskom dokumentacijom se, između ostalog, uređuju elementi koji se odnose na način podnošenja ponude, rokove u postupku aukcije za dodjelu tržišne premije, uslove u pogledu finansijske sposobnosti ponuđača za realizaciju projekta, kriterijume za vrednovanje ponuda koji se odnosi na cijenu električne energije, kao i druge elemente bitne za sprovođenje postupka aukcija.

